EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 16.8.2024
COM(2024) 379 final

2024/0209 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in de Internationale Organisatie voor Wijnbouw en Wijnbereiding (OIV)

TOELICHTING

1. ONDERWERP VAN HET VOORSTEL

Dit voorstel betreft het besluit tot vaststelling van het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen in de algemene vergadering van de OIV op 18 oktober 2024 in verband met de voorgenomen goedkeuring van OIV-resoluties die gevolgen kunnen hebben voor het recht van de Unie.

2. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

2.1. Bijzondere status van de EU binnen de OIV

Momenteel zijn vijftig landen lid van de OIV, waaronder twintig lidstaten van de Unie. De EU is geen lid van de OIV. Wel heeft de OIV de Unie op 20 oktober 2017 de bijzondere status verleend waarin artikel 4 van het reglement van orde van de OIV voorziet, waardoor zij in de werkzaamheden van de commissies, subcommissies en deskundigengroepen kan interveniëren en de bijeenkomsten van de algemene vergadering en van het uitvoerend comité kan bijwonen.

2.2. OIV

De Internationale Organisatie voor Wijnbouw en Wijnbereiding (OIV) is een intergouvernementele wetenschappelijke en technische organisatie die werkzaam is op het gebied van wijnbouw, wijn, dranken op basis van wijn, tafeldruiven, krenten en rozijnen en andere wijnbouwproducten. De doelstellingen van de OIV zijn i) het geven van informatie over maatregelen waarbij rekening kan worden gehouden met de problemen van producenten, consumenten en andere actoren in de druiven- en wijnsector, ii) het bijstaan van andere internationale organisaties die zich bezighouden met standaardisering en iii) het bijdragen tot de internationale harmonisatie van bestaande werkwijzen en normen.

2.3. Beoogde handeling van de OIV

De volgende algemene vergadering van de OIV vindt plaats op 18 oktober 2024. In het licht van de besprekingen die in de deskundigengroep zijn gevoerd tijdens de vergadering van april 2024, mag worden verwacht dat de onderstaande resoluties, die gevolgen hebben voor het recht van de Unie, ter goedkeuring op de agenda van de algemene vergadering zullen staan:

– Ontwerpresolutie OENO-MICRO 23-740 tot uitbreiding van het toepassingsgebied van diverse bestaande resoluties,

– Ontwerpresolutie OENO-TECHNO 23-723 tot wijziging van een bestaande OIV-monografie,

– Ontwerpresoluties OENO-TECHNO 15-581B en OENO-TECHNO 20-672B tot vaststelling van nieuwe oenologische procedés.

Evenals in het verleden mag worden verwacht dat de agenda van de algemene vergadering van de OIV nog wordt aangepast en dat daaraan nog andere resoluties worden toegevoegd die gevolgen hebben voor het recht van de Unie. Om de efficiëntie van de werkzaamheden van de algemene vergadering te garanderen en tegelijk de bepalingen van de Verdragen na te leven, zal de Commissie dit voorstel tijdig aanvullen of wijzigen om de Raad in staat te stellen ook ten aanzien van die resoluties te bepalen welk standpunt moet worden ingenomen.

3. NAMENS DE UNIE IN TE NEMEN STANDPUNT

De ontwerpresoluties die ter stemming worden voorgelegd op de volgende algemene vergadering van de OIV, zijn uitvoerig besproken door wetenschappelijke en technische deskundigen van de wijnsector. De resoluties dragen bij tot de internationale harmonisatie van de wijnnormen en bieden een kader voor eerlijke concurrentie in de handel in wijnbouwproducten. Daarom moeten ze worden gesteund.

4. RECHTSGRONDSLAG

4.1. Procedurele rechtsgrondslag

4.1.1. Beginselen

Artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) voorziet in de vaststelling van besluiten tot bepaling van "de standpunten die namens de Unie worden ingenomen in een krachtens een overeenkomst opgericht lichaam, wanneer dit lichaam handelingen met rechtsgevolgen vaststelt, met uitzondering van handelingen tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst".

Artikel 218, lid 9, VWEU is van toepassing ongeacht of de Unie lid is van het betrokken lichaam dan wel partij is bij de betrokken overeenkomst[1].

Het begrip "handelingen met rechtsgevolgen" omvat handelingen die rechtsgevolgen hebben uit hoofde van de op het betrokken lichaam toepasselijke volkenrechtelijke bepalingen. Onder dit begrip vallen tevens instrumenten die volkenrechtelijk niet bindend zijn, maar die een "beslissende invloed [hebben] op de inhoud van de regelgeving die de wetgever van de Unie vaststelt"[2].

4.1.2. Toepassing op het onderhavige geval

De Internationale Organisatie voor Wijnbouw en Wijnbereiding (OIV) is een intergouvernementele wetenschappelijke en technische organisatie die werkzaam is op het gebied van wijnbouw, wijn, dranken op basis van wijn, tafeldruiven, krenten en rozijnen en andere wijnbouwproducten. Momenteel zijn vijftig landen lid van de OIV, waaronder twintig lidstaten van de Unie. De EU is geen lid van de OIV. Wel heeft de OIV de Unie op 20 oktober 2017 de bijzondere status verleend waarin artikel 4 van het reglement van orde van de OIV voorziet, waardoor zij in de werkzaamheden van de commissies, subcommissies en deskundigengroepen kan interveniëren en de bijeenkomsten van de algemene vergadering en van het uitvoerend comité kan bijwonen.

Bepaalde door de OIV aangenomen en gepubliceerde resoluties hebben krachtens Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad en Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/934 van de Commissie rechtsgevolgen voor het EU-recht. Het standpunt van de Unie met betrekking tot die resoluties ten aanzien van aangelegenheden die tot haar bevoegdheid behoren, moet derhalve door de Raad worden vastgesteld en tijdens de vergaderingen van de OIV door de lidstaten die lid zijn van de OIV, worden uitgedragen, waarbij zij gezamenlijk in het belang van de Unie handelen.

De procedurele rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 218, lid 9, VWEU.

---

1 Arrest van het Hof van Justitie van 7 oktober 2014, Duitsland/Raad, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punt 64.

2 Arrest van het Hof van Justitie van 7 oktober 2014, Duitsland/Raad, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punten 61 tot en met 64.

4.2. Materiële rechtsgrondslag

4.2.1. Beginselen

De materiële rechtsgrondslag voor een overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU vast te stellen besluit wordt in de eerste plaats bepaald door de doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling ten aanzien waarvan namens de Unie een standpunt wordt ingenomen. Wanneer de beoogde handeling een tweeledige doelstelling heeft of bestaat uit twee componenten, waarvan er een kan worden gezien als hoofddoelstelling of hoofdcomponent, terwijl de andere doelstelling of de andere component slechts ondergeschikt is, moet het overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU vast te stellen besluit op één materiële rechtsgrondslag worden gebaseerd, namelijk die welke vereist is voor de hoofddoelstelling of de hoofdcomponent dan wel de belangrijkste doelstelling of component.

4.2.2. Toepassing op het onderhavige geval

De hoofddoelstelling van de beoogde ontwerpresoluties is de harmonisatie van de wijnnormen en bijgevolg de uitvoering van een gemeenschappelijk landbouwbeleid. De materiële rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 43 VWEU.

4.3. Conclusie

De rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is artikel 43 VWEU in samenhang met artikel 218, lid 9, VWEU.

5. BEKENDMAKING VAN DE BEOOGDE HANDELING

Niet van toepassing.

2024/0209 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in de Internationale Organisatie voor Wijnbouw en Wijnbereiding (OIV)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 43, juncto artikel 218, lid 9,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De Internationale Organisatie voor Wijnbouw en Wijnbereiding (OIV) zal tijdens haar volgende algemene vergadering op 18 oktober 2024 resoluties met rechtsgevolgen, als bedoeld in artikel 218, lid 9, VWEU, onderzoeken en mogelijk aannemen.

(2) De Unie is geen lid van de OIV. Wel heeft de OIV de Unie op 20 oktober 2017 de bijzondere status verleend waarin artikel 4 van het reglement van orde van de OIV voorziet.

(3) Twintig EU-lidstaten zijn lid van de OIV. Die lidstaten hebben de mogelijkheid wijzigingen van de ontwerpresoluties van de OIV voor te stellen en hun zal worden gevraagd die resoluties van de OIV aan te nemen tijdens de volgende algemene vergadering van de OIV op 18 oktober 2024.

(4) Het standpunt van de Unie met betrekking tot die resoluties ten aanzien van aangelegenheden die tot haar bevoegdheid behoren, moet derhalve door de Raad worden vastgesteld en tijdens de vergaderingen van de OIV door de lidstaten die lid zijn van de OIV, worden uitgedragen, waarbij zij gezamenlijk in het belang van de Unie handelen.

(5) Op grond van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad[1] en Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/934 van de Commissie[2] hebben bepaalde door de OIV aangenomen en gepubliceerde resoluties rechtsgevolgen.

---

[1] Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten en tot intrekking van de Verordeningen (EEG) nr. 922/72, (EEG) nr. 234/79, (EG) nr. 1037/2001 en (EG) nr. 1234/2007 van de Raad (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

[2] Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/934 van de Commissie van 12 maart 2019 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de wijnbouwoppervlakten waar het alcoholgehalte mag worden verhoogd, de toegestane oenologische procedés en de beperkingen met betrekking tot de productie en de bewaring van wijnbouwproducten, het minimale alcoholpercentage voor bijproducten en de verwijdering van die producten, en de bekendmaking van OIV-dossiers (PB L 149 van 7.6.2019, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/934/oj).

(6) In artikel 80, lid 3, punt a), van Verordening (EU) nr. 1308/2013 is bepaald dat de Commissie, wanneer zij oenologische procedés toestaat, rekening moet houden met de door de OIV aanbevolen en gepubliceerde oenologische procedés en analysemethoden.

(7) In artikel 90, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 is bepaald dat in de Unie ingevoerde wijnbouwproducten moeten worden geproduceerd overeenkomstig oenologische procedés die zijn toegestaan door de Unie op grond van die verordening, of, voorafgaand aan die toestemming, moeten worden geproduceerd overeenkomstig oenologische procedés die worden aanbevolen en gepubliceerd door de OIV.

(8) In artikel 9, lid 1, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/934 is bepaald dat de specificaties met betrekking tot de zuiverheid en de identificatie van de bij de oenologische procedés gebruikte stoffen, voor zover ze niet zijn vastgelegd door de Commissie, die moeten zijn welke worden bedoeld in deel A, tabel 2, kolom 4, van bijlage I bij die verordening en verwijzen naar de OIV-aanbevelingen.

(9) Ontwerpresolutie OENO-MICRO 23-740 breidt het toepassingsgebied van diverse resoluties uit tot niet-saccharomyceten, waarvan het gebruik dus wordt gereguleerd. Overeenkomstig artikel 80, lid 3, punt a), en artikel 90, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 heeft deze resolutie rechtsgevolgen.

(10) Ontwerpresolutie OENO-SPECIF 23-723 schrapt tarwe-eiwit uit alle OIV-documenten, met inbegrip van de Codex œnologique international en de internationale code inzake oenologische procedés. Overeenkomstig artikel 80, lid 3, punt a), en artikel 90, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 en artikel 9 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/934 heeft deze resolutie rechtsgevolgen.

(11) Ontwerpresolutie OENO-TECHNO 15-581B bevat een nieuw oenologisch procedé om de zuurgraad van wijn te verbeteren door gebruik te maken van fumaarzuur. Ontwerpresolutie OENO-TECHNO 20-672B bevat een nieuw oenologisch procedé voor de eiwitstabilisatie van wijnen waarbij gebruik wordt gemaakt van gefunctionaliseerd mesoporeus siliciumdioxide. Overeenkomstig artikel 80, lid 3, punt a), en artikel 90, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 hebben deze resoluties rechtsgevolgen.

(12) Wetenschappelijke en technische deskundigen van de wijnsector hebben deze OIV-ontwerpresoluties uitvoerig besproken. De resoluties dragen bij tot de internationale harmonisatie van de wijnnormen en bieden een kader voor eerlijke concurrentie in de handel in wijnbouwproducten. Daarom moeten ze worden gesteund.

(13) Om tijdens de onderhandelingen in de aanloop naar de algemene vergadering van de OIV op 18 oktober 2024 over de nodige flexibiliteit te beschikken, moeten de lidstaten die lid van de OIV zijn, worden gemachtigd om met wijzigingen in deze OIV-ontwerpresoluties in te stemmen voor zover de inhoud ervan niet wordt gewijzigd,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het namens de Unie in de algemene vergadering van de OIV van 18 oktober 2024 in te nemen standpunt is vermeld in de bijlage.

Artikel 2

Het in artikel 1 bedoelde standpunt wordt uitgedragen door de lidstaten van de Unie die lid zijn van de OIV en gezamenlijk optreden.

Artikel 3

1. Als aangenomen mag worden dat het in artikel 1 bedoelde standpunt nog wordt beïnvloed door nieuwe wetenschappelijke of technische informatie die vóór of tijdens de vergaderingen van de OIV wordt gepresenteerd, verzoeken de lidstaten die lid van de OIV zijn, om uitstel van de stemming in de algemene vergadering van de OIV totdat het standpunt van de Unie is bepaald op basis van de nieuwe informatie.

2. De lidstaten die lid van de OIV zijn en gezamenlijk namens de Unie optreden, kunnen na coördinatie en zonder verder besluit van de Raad tot vaststelling van het standpunt van de Unie instemmen met technische wijzigingen in de in de bijlage vermelde ontwerpresoluties, voor zover de inhoud ervan niet wordt gewijzigd.

Artikel 4

Dit besluit is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter